

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Αθήνα, - 11- 2012

Αριθ.Πρ.Φ 10070/οικ. 27093 /1799

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΡΟΣ: Όπως ο πίνακας διανομής

ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΚΥΡ.ΑΣΦΑΛ.ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Ταχ.Δ/νση: Σταδίου 29

Ταχ.Κώδικας:10110

Πληροφορίες: Γλ.Μαλισιώβα

Τηλέφωνα:210-3368121

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση διατάξεων του ν.4093/2012 και παροχή οδηγιών προς τους Τομείς Σύνταξης και Ασφάλισης του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ.

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α΄ 222/12-11-2012 δημοσιεύθηκε ο νόμος 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016», στο άρθρο πρώτο υποπαράγραφος ΙΑ 4 του οποίου εισάγονται από 1.1.2013 ουσιαστικές μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των Τομέων του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ.

Γενικές Παρατηρήσεις:

Με τις διατάξεις αυτές από 1/1/2013 καθορίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ως γενικό όριο ηλικίας το 67ο έτος και ελάχιστος χρόνος ασφάλισης τα 15 έτη (στα πλαίσια της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 102/1952). Επίσης από 1/1/2013 ως γενική προϋπόθεση πλήρους συνταξιοδότησης καθορίζεται η συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 62ου έτους της ηλικίας. Επιπλέον με τις κοινοποιούμενες διατάξεις προβλέπεται ότι:

α) Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης από 1.1.2013 και εφεξής εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, όπως διαμορφώνονται, ως προς το χρόνο ασφάλισης και τα όρια ηλικίας από 1.1.2015 και εφεξής, προστιθέμενων ταυτόχρονα 2 ετών στα διαμορφούμενα όρια

ηλικίας. Διευκρινίζεται ότι, τούτο ισχύει για όσες περιπτώσεις συνταξιοδότησης εθίγησαν με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.3863/2010, όπως ισχύει.

β) Από 1.1.2013 όλα τα ισχύοντα την 31.12.2012 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης (όπου αυτά προβλέπονται) των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, τα οποία προβλέπονται από γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις και δεν εθίγησαν με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.3863/2010, αυξάνονται κατά 2 έτη.

Εξαιρούνται από την αύξηση των ορίων ηλικίας ή/και του χρόνου ασφάλισης α) οι ασφαλισμένες που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης ως μητέρες τέκνων ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία, σύμφωνα με γενικές ή ειδικές διατάξεις, καθώς και οι χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων και β) οι ασφαλισμένοι των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου, που έχουν ενταχθεί στο καθεστώς εργασιακής εφεδρείας του ν. 4024/2011.

Παράλληλα προβλέπεται ρητώς ότι διασφαλίζονται τα θεμελιωμένα έως 31.12.2012 και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν κατοχυρωθεί ή κατοχυρώνονται-με ή χωρίς αναγνώριση πλασματικών χρόνων- προκειμένου για συνταξιοδότηση με προϋποθέσεις που ισχύουν έως 31.12.2012.

Διευκρινίζεται ότι **θεμελιωμένο δικαίωμα** υφίσταται, όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τον χρόνο ασφάλισης και το όριο ηλικίας (όπου αυτό προβλέπεται) που απαιτούνται για τη συνταξιοδότησή του. Το θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε και ο ασφαλισμένος έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει εργαζόμενος. **Κατοχυρωμένο δικαίωμα** είναι η δυνατότητα των ασφαλισμένων να συνταξιοδοτηθούν (δηλαδή να «κλειδώσουν») με τις προϋποθέσεις που διαμορφώνονται κατά το έτος συμπλήρωσης του απαιτούμενου κατά περίπτωση χρόνου ασφάλισης ή ορίου ηλικίας.

Για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων και για την ενημέρωση των ασφαλισμένων σας, ακολουθούν ανά Τομέα Ασφάλισης και ανά προϋπόθεση συνταξιοδότησης πίνακες και παραδείγματα:

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ (μέχρι 31-12-1992)

I. Τομέας Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

1. **Προϋπόθεση τριακονταπεντετίας:** Υπενθυμίζεται ότι ο ν. 3863/2010 επέφερε αλλαγές στους από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους άνδρες και γυναίκες του Τομέα και διατήρησε το

δικαίωμα συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας για τους μέχρι 31-12-1982. Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις: α. οι ασφαλισμένοι (άνδρες – γυναίκες) για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1982 συνεχίζουν να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, β. από 1-1-2013 το όριο ηλικίας και ο χρόνος ασφάλισης για τους από 1-1-1983 και μέχρι 31-12-1992 ασφαλισθέντες, ανακαθορίζονται ως εξής:

Πίνακας 1: Άνδρες – γυναίκες

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ 1-1-1983 ΕΩΣ 31- 12-1992)	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	58
2011	36	58	
2012	37	59	
2013	40	62	
2014			
2015			

Έτσι, από τις διατάξεις του ν. 4093/2012 καταλαμβάνονται όσοι συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν, κατά περίπτωση, το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη γεννημένη το 1954 που το 2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνεχίζει να απασχολείται χωρίς διακοπή και το 2012, οπότε και συμπληρώνει 36 έτη ασφάλισης το έτος αυτό, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα (έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το όριο ηλικίας, με βάση τις προϋποθέσεις του 2011, όπως ισχύουν μετά τον ν. 3863/2010), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν η ασφαλισμένη επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 έχει συμπληρώσει 30 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 5 πλασματικών ετών, **κατοχυρώνει** δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2α. Άνδρες με 20 ή 25 έτη ασφάλισης.

Πίνακας 2.

ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	20 ή 25	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67
	2014		
2015			

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι συμπληρώνουν **το 60^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60ου) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Άνδρας που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 20 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, **κατοχυρώνει** τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης.

2β. Γυναίκες με 20ετία.

Πίνακας 3

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	20	55
	2011		56
	2012		57
	2013		62
	2014		63
	2015		64
	2016		65
	2017		66
2018	67		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όλες ασφαλισμένες συμπληρώνουν **το 55^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την

συμπλήρωση ορίου ηλικίας (55ου) και όχι χρόνου ασφάλισης. Από την ημερομηνία αυτή και εφεξής (1-1-2013), οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 55 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2017, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}, όχι όμως μικρότερου του 62^{ου}.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 55^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 20 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος της ηλικίας της με 20 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας το 2014 μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και του 63^{ου} έτους της ηλικίας της.

3^α. Άνδρες με 15ετία

Πίνακας 4

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΕΤΟΣ		ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	15	65
	2011		
	2012		
	2013		67

Σημειώνεται ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν είχε μεταβληθεί με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, ωστόσο δεν ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή της.

3β. Γυναίκες με 15ετία

Πίνακας 5

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΕΤΟΣ		ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	15	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67
	2014		
	2015		
	2015		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν το **60^ο** έτος ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15

άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60ου) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει και 15 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, αφού το 2012 συμπληρώνει το 61^ο έτος ηλικίας.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του 62^{ου} έτους.

II. Τομέας Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

1. **Προϋπόθεση τριακονταπεντετίας:** Υπενθυμίζεται ότι ο ν. 3863/2010 επέφερε αλλαγές στους από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους άνδρες και γυναίκες του Τομέα και διατήρησε το δικαίωμα συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας για τους μέχρι 31-12-1982. Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις: α. οι ασφαλισμένοι (άνδρες – γυναίκες) για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1982 συνεχίζουν να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, β. από 1-1-2013 το όριο ηλικίας και ο χρόνος ασφάλισης για τους από 1-1-1983 και μέχρι 31-12-1992 ασφαλισθέντες, ανακαθορίζονται ως εξής:

Πίνακας 6

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ 1-1-1983 ΕΩΣ 31- 12-1992)	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	58
2011	36	58	
2012	37	59	
2013	40	62	
2014			
2015			

Έτσι, από τις διατάξεις του ν. 4093/2012 καταλαμβάνονται όσοι συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσιμους χρόνους ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν, κατά περίπτωση, το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη γεννημένη το 1954 που το 2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνεχίζει να απασχολείται χωρίς διακοπή και το 2012, οπότε και συμπληρώνει 36 έτη ασφάλισης το έτος αυτό, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα (έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το όριο ηλικίας, με βάση τις προϋποθέσεις του 2011, όπως ισχύουν μετά τον

ν. 3863/2010), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 έχει συμπληρώσει 30 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 5 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2α. 25ετία ανδρών

Πίνακας 7:

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67
	2014		
	2015		
	2015		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι συμπληρώνουν **το 60^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Άνδρας που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

β. 25ετία γυναικών:

Πίνακας 8

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	55
	2011		56
	2012		57
	2013		62
	2014		63
	2015		64
	2016		65
	2017		66
	2018		67

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν το **55^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (55^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης. Από την ημερομηνία αυτή και εφεξής (1-1-2013), οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 55 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2017, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}, όχι όμως μικρότερου του 62^{ου}.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 55^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος της ηλικίας της με 25 έτη ασφάλισης.

3. 15ετία άνδρες – γυναίκες

Πίνακας 9

	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	15
2011			
2012			
2013		67	

Σημειώνεται ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν είχε μεταβληθεί με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, ωστόσο δεν ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή της.

III. Τομέας Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου

1. Προϋπόθεση τριακονταπενταετίας:

Πίνακας 10 Άνδρες – Γυναίκες

	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΩΣ 31-12-1992	2010	35	58
	2011	36	58
	2012	37	59
	2013	40	62
	2014		
	2015		
	2015		

Από τις νέες διατάξεις καταλαμβάνονται οι **μέχρι 31-12-1992** ασφαλισμένοι άνδρες και γυναίκες του Τομέα που συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Άνδρας γεννημένος το 1954 που την 30-4-2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνέχισε να απασχολείται, χωρίς διακοπή, μέχρι σήμερα, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα το 2012 (συμπλήρωσε και 36 έτη ασφάλισης και είναι 58 ετών), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 έχει συμπληρώσει 33 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 2 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2. Συνταξιοδότηση με 25ετία άνδρες – γυναίκες ασφαλισμένοι μέχρι την 31-12-1992.

Πίνακας 11 Άνδρες – γυναίκες

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67
	2014		
2015			

Στην περίπτωση αυτή, καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι/ες συμπληρώνουν **το 60ό έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Γυναίκα που την 31-10-2011 συμπλήρωσε το 60ό έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης μέχρι το έτος 2012, κατά τη δημοσίευση του ν. 4093/2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 συμπληρώνει το 60ό έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

IV. Τομέας Ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων Τηλεόρασης.

1α. Προϋπόθεση τριακονταπενταετίας: *Γυναίκες μέχρι 31-12-1982*

Πίνακας 12

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12- 1982	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	55
	2011	35	55
	2012	35	55
2013	35	57	

Για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων γυναικών η προϋπόθεση της 35ετίας δεν εθίγη με τις διατάξεις του ν. 3863/2010 και ως εκ τούτου με την περίπτωση 2 της υποπαραγράφου ΙΑ4 ν. 4093/2012, από 1-1-2013 αυξάνεται το όριο ηλικίας κατά 2 έτη και διαμορφώνεται στο 57^ο

1β. Άνδρες μέχρι 31-12-1992 – γυναίκες από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 13

	Διατάξεις ν. 4093/2012			
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ	
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
ΑΝΔΡΕΣ ΜΕΧΡΙ 31- 12-1992– ΓΥΝΑΙΚΕΣ 31-12-1982 ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31-12- 1992	2010	35	58	56 (μόνο γυναίκες)
	2011	36	58	57 (μόνο γυναίκες)
	2012	37	59	58 (μόνο γυναίκες)
	2013	40	62	60
	2014			
2015				

Από τις νέες διατάξεις καταλαμβάνονται οι **μέχρι 31-12-1992** ασφαλισμένοι άνδρες και οι από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992 γυναίκες του Τομέα που συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Άνδρας γεννημένος το 1954 που την 15-6-2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνέχισε να απασχολείται, χωρίς διακοπή, μέχρι σήμερα, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα το 2012 (συμπλήρωσε **και 36** έτη ασφάλισης **και** είναι 58 ετών), το οποίο μπορεί να

ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 έχει συμπληρώσει 31 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 4 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

Τονίζεται ότι η μειωμένη σύνταξη αφορά **μόνο γυναίκες** και στην περίπτωση αυτή ισχύουν περιορισμοί ως προς τους χρόνους που λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του Καταστατικού.

2α. Άνδρες με 15ετία.

Πίνακας 14

	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	15	65
	2011		
	2012		
	2013		67

Σημειώνεται ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν είχε μεταβληθεί με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, ωστόσο δεν ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή της.

2β. Γυναίκες με 15ετία.

Πίνακας 15

	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	15	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν **το 60^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 15 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, αφού έχει ήδη συμπληρώσει το 61^ο έτος που απαιτούνταν το 2011.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του 62^{ου} έτους.

V. Τομέας Ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου

1. Τριακονταπενταετία:

Πίνακας 16

	Διατάξεις ν. 4093/2012			
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ	
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
ΑΝΔΡΕΣ – ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31-12- 1992	2010	35	58	56 (μόνο γυναίκες)
	2011	36	58	57 (μόνο γυναίκες)
	2012	37	59	58 (μόνο γυναίκες)
	2013	40	62	60
	2014			
	2015			

Από τις νέες διατάξεις καταλαμβάνονται οι **μέχρι 31-12-1992** ασφαλισμένοι άνδρες και γυναίκες του Τομέα που συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία, μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Άνδρας γεννημένος το 1954 που την 15-6-2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνέχισε να απασχολείται, χωρίς διακοπή, μέχρι σήμερα, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα το 2012 (συμπλήρωσε **και** 36 έτη ασφάλισης **και** είναι 58 ετών), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 έχει συμπληρώσει 31 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 4 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους αυτού, δηλαδή 37 έτη ασφάλισης και 59 ετών.

Τονίζεται ότι η μειωμένη σύνταξη αφορά μόνο γυναίκες και στην περίπτωση αυτή ισχύουν περιορισμοί ως προς τους χρόνους που λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του Καταστατικού.

2. Εικοσιπενταετία Άνδρες – Γυναίκες

Πίνακας 17

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	60
	2011		61
	2012		62
2013	67		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι/ες συμπληρώνουν **το 60ό έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Γυναίκα που το 2011 συμπλήρωσε το 60ό έτος ηλικίας, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, εφόσον έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης μέχρι την 31-12-2012.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 συμπληρώνει το 60ό έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

3. 20ετία Άνδρες – Γυναίκες

Πίνακας 18

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	20	65
	2011		
	2012		
2013	67		

Σημειώνεται ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν είχε μεταβληθεί με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, ωστόσο δεν ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή της.

VI. Τομέας Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών

1. **Προϋπόθεση 35ετίας:** Άνδρες – γυναίκες υπάλληλοι πρακτορείων υπαχθέντες στην ασφάλιση μέχρι 31-12-1982. Υπενθυμίζεται ότι στην περίπτωση αυτή δεν εθίγησαν με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, οπότε και τα όρια ηλικίας αναδιαμορφώνονται ως εξής:

Πίνακας 19

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12- 1982	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	55
	2011	35	55
	2012	35	55
2013	35	57	

Στην περίπτωση αυτή σύμφωνα με την περίπτωση 2 υποπαραγράφου ΙΑ4 ν. 4093/2012, από 1-1-2013 αυξάνεται το όριο ηλικίας κατά 2 έτη και διαμορφώνεται στο 57°. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή ισχύουν περιορισμοί ως προς την συντάξιμη υπηρεσία που λαμβάνεται υπόψη για την συμπλήρωση των 35 ετών. Ειδικότερα, σύμφωνα με την περ. αα. της παρ. 1 άρθρου 13 του Καταστατικού, δεν συμπεριλαμβάνεται χρόνος που διανύθηκε με την ιδιότητα του αυτοτελώς απασχολούμενου καθώς και οι χρόνοι από αναγνώριση (π.χ. στρατιωτική υπηρεσία, ασθένεια και ανεργία).

1β. **35ετία Άνδρες – γυναίκες** υπάλληλοι πρακτορείου από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992 και εφημεριδοπώλες μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 20

Άνδρες – γυναίκες υπάλληλοι πρακτορείου από 1-1-1983 μέχρι 31- 12-1992 και εφημεριδοπώλες μέχρι 31- 12-1992	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	58
	2011	36	58
	2012	37	59
	2013	40	62
	2014		
2015			

Από τις νέες διατάξεις καταλαμβάνονται οι προαναφερόμενες κατηγορίες ανδρών και γυναικών του Τομέα που συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με

αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Άνδρας γεννημένος το 1954 που την 30-4-2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνέχισε να απασχολείται, χωρίς διακοπή, μέχρι σήμερα, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα το 2012 (συμπλήρωσε και 36 έτη ασφάλισης και είναι 58 ετών), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 έχει συμπληρώσει 33 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 2 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2α. **25ετία άνδρες** (υπάλληλοι πρακτορείων και εφημεριδοπώλες) ασφαλισθέντες μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 21

ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	60
	2011		61
	2012		62
2013	67		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι συμπληρώνουν **το 60^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Άνδρας που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

2β. **25ετία γυναίκες υπάλληλοι πρακτορείου** ασφαλισθείσες μέχρι την 31-12-1992.

Πίνακας 22

Διατάξεις ν. 4093/2012				
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ	
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31-12-1992	2010	25	57	55
	2011		58	56
	2012		59	57
	2013		64	62
	2014		65	
	2015		66	
	2016		67	

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες συμπληρώνουν **το 57^ο έτος για πλήρη ή το 55^ο για μειωμένη** από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας και όχι χρόνου ασφάλισης. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 57 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2015, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα πλήρους συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 57^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα,.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος ηλικίας με μειωμένη σύνταξη με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που το 2014 συμπληρώνει το 57^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του 65^{ου} έτους ηλικίας.

2γ. **25ετία γυναίκες εφημεριδοπώλες** ασφαλισθείσες μέχρι την 31-12-1992.

Πίνακας 23

Διατάξεις ν. 4093/2012			
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
			2010
2011	56		
2012	57		
2013	62		
2014	63		
2015	64		
2016	65		
2017	66		
2018	67		

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν το **55^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (55^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 55 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2017, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}, όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 55^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος της ηλικίας της με 25 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας το 2015 μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και του 64^{ου} έτους της ηλικίας της.

3. 25ετία Άνδρες (υπάλληλοι και εφημεριδοπώλες

Πίνακας 24

	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
ΑΝΔΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	2010	20	65
	2011		
	2012		
	2013		67

Σημειώνεται ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν είχε μεταβληθεί με τις διατάξεις του ν. 3863/2010, ωστόσο δεν ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή της.

4. Έγγαμες γυναίκες με 20ετία.

Πίνακας 25

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΕΓΓΑΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31-12-1992	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ (ΕΤΗ & ΜΗΝΕΣ)
	2010	20	51έτη & 6μήνες
	2011		52 έτη & 6 μήνες
	2012		53 έτη & 6 μήνες
	2013		58 έτη & 6 μήνες
	2014		59 έτη & 6 μήνες
	2015		60 έτη & 6 μήνες
	2016		61 έτη & 6 μήνες
	2017		62 έτη & 6 μήνες
	2018		63 έτη & 6 μήνες
	2019		64 έτη & 6 μήνες
	2020		65 έτη & 6 μήνες
	2021		66 έτη & 6 μήνες
	2022		67

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν **51 έτη και 6 μήνες** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας και όχι χρόνου ασφάλισης. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το προαναφερόμενο όριο ηλικίας (51 ετών και 6 μηνών) κατά την χρονική περίοδο 2013-2021, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}, όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε **51 έτη και 6 μήνες** και έχει πραγματοποιήσει και 20 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει **51 έτη και 6 μήνες**, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στα 53 έτη και 6 μήνες με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει **51 έτη και 6 μήνες** το 2016 μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και 61 ετών & 6 μηνών.

VII. Τομέας Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης

1. **Προϋπόθεση 35ετίας:** Άνδρες – γυναίκες ανεξαρτήτως ιδιότητας (υπάλληλοι πρακτορείων και εφημεριδοπώλες) υπαχθέντες στην ασφάλιση μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 26

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΩΣ 31-12-1992)	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	58
	2011	36	58
	2012	37	59
	2013	40	62
	2014		
2015			

Από τις νέες διατάξεις καταλαμβάνονται οι **μέχρι 31-12-1992** ασφαλισμένοι άνδρες και γυναίκες του Τομέα που συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012.

Παράδειγμα 1: Άνδρας γεννημένος το 1954 που την 15-6-2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνέχισε να απασχολείται, χωρίς διακοπή, μέχρι σήμερα, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα το 2012 (συμπλήρωσε **και** 36 έτη ασφάλισης **και** είναι 58 ετών), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 έχει συμπληρώσει 31 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 4 πλασματικών ετών, κατοχυρώνει το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2α. **25ετία άνδρες** υπάλληλοι πρακτορείου και εφημεριδοπώλες (για τους οποίους ισχύει και μειωμένη σύνταξη) ασφαλισθέντες μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 27

	Διατάξεις ν. 4093/2012			
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ (ΕΤΗ & ΜΗΝΕΣ)	
			ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ¹
ΑΝΔΡΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12-1992	2010	25	60	56 έτη & 6 μήνες
	2011		61	57 έτη & 6 μήνες
	2012		62	58 έτη & 6 μήνες
	2013		67	62
	2014			
	2015			

¹ Η μειωμένη αφορά μόνο τους εφημεριδοπώλες.

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν **60^ο έτος** ηλικίας για πλήρη ή τα 56 έτη και 6 μήνες για μειωμένη (εφημεριδοπώλες) από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένος που μέχρι 31-12-2011 συμπλήρωσε **56 έτη και 6 μήνες**, και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, την 31-12-2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα για μειωμένη σύνταξη.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένος που το 2012 συμπληρώνει τα **60 έτη**, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στα 62 έτη με πλήρη σύνταξη με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

β. 25ετία γυναίκες υπάλληλοι πρακτορείων μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 28

Διατάξεις ν. 4093/2012				
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ	
			ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31-12-1992	2010	25	57	55
	2011		58	56
	2012		59	57
	2013		64	62
	2014		65	
	2015		66	
	2016		67	

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το **57^ο έτος** ηλικίας για πλήρη ή το **55^ο** για μειωμένη από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (57^ο για πλήρη ή 55^ο για μειωμένη) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που μέχρι 31-12-2011 συμπλήρωσε **55 έτη** και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, την 31-12-2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα για μειωμένη σύνταξη, αφού έχει συμπληρώσει το 56^ο έτος.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει τα **57 έτη**, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στα 59 έτη με πλήρη σύνταξη και με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

2γ. 25ετία γυναίκες εφημεριδοπώλες μέχρι 31-12-1992.

Πίνακας 29

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΠΩΛΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12-1992	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	55
	2011		56
	2012		57
	2013		62
	2014		63
	2015		64
	2016		65
	2017		66
	2018		67

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες συμπληρώνουν το 55^ο έτος από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (55^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 55 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2017, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 55^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που το 2016 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του 65^{ου} έτους ηλικίας.

VIII. Τομέας Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών

1. Προϋπόθεση 35ετίας άνδρες – γυναίκες.

Πίνακας 30

ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΧΡΙ 31-12-1992)	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	35	58
	2011	36	58
	2012	37	59
	2013	40	62
	2014		
	2015		

Από τις διατάξεις του ν. 4093/2012 καταλαμβάνονται όσοι ασφαλισμένοι/ες συμπληρώνουν τον **συντάξιμο χρόνο** των 35 ετών από 1-1-2013 και εφεξής. Αντιθέτως, όσοι συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν την 35ετία μέχρι την 31-12-2012, ακόμα και με αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης του άρθρου 40 ν. 3996/2011 (μετά την 31-12-2010), κατοχυρώνουν, κατά περίπτωση, το δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του έτους 2011 ή 2012, όπως ισχύουν μετά τον ν. 3863/2010.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη γεννημένη το 1954 που το 2011 συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης και συνεχίζει να απασχολείται χωρίς διακοπή και το 2012, οπότε και συμπληρώνει 36 έτη ασφάλισης το έτος αυτό, έχει θεμελιωμένο δικαίωμα (έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το όριο ηλικίας, με βάση τις προϋποθέσεις του 2011, όπως ισχύουν μετά τον ν. 3863/2010), το οποίο μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως του αν ο ασφαλισμένος επιλέξει να συνεχίσει να απασχολείται και δεν συνταξιοδοτηθεί.

Παράδειγμα 2: Άνδρας που το 2012 έχει συμπληρώσει 34 έτη πραγματικής ασφάλισης με την αναγνώριση 1 πλασματικού έτους, **κατοχυρώνει** το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση των προϋποθέσεων του έτους 2012, δηλαδή 37 ετών ασφάλισης και 59 ετών.

2. 25ετία άνδρες μέχρι 31-12-1992 και 20ετία άνδρες – γυναίκες μέχρι 31-12-1992

Πίνακας 31

ΑΝΔΡΕΣ 25ετία & ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ 20ετία ΜΕΧΡΙ 31-12- 1992	Διατάξεις ν. 4093/2012		
	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	20 ή 25	60
	2011		61
	2012		62
	2013		67
	2014		
2015			

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσοι/ες συμπληρώνουν **το 60^ο έτος** ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (60^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης.

Παράδειγμα 1: Άνδρας που το 2011 συμπλήρωσε το 60^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει και 20 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Γυναίκα που το 2012 συμπληρώνει το 60^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62^ο έτος ηλικίας με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης.

3. 25ετία γυναίκες μέχρι 31-12-1992

Πίνακας 32

Διατάξεις ν. 4093/2012			
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-1993	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	55
	2011		56
	2012		57
	2013		62
	2014		63
	2015		64
	2016		65
	2017		66
	2018		67

Στην περίπτωση αυτή καταλαμβάνονται από τον νέο νόμο όσες ασφαλισμένες συμπληρώνουν το 55^ο έτος ηλικίας από την 1-1-2013 και εφεξής, καθώς σύμφωνα με την παρ. 15 άρθρου 10 ν. 3863/2010 η κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος συναρτάται με την συμπλήρωση ορίου ηλικίας (55^{ου}) και όχι χρόνου ασφάλισης. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ασφαλισμένες που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας των 55 ετών κατά την χρονική περίοδο 2013-2017, κατοχυρώνουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας ευνοϊκότερου του 67^{ου}.

Παράδειγμα 1: Ασφαλισμένη που το 2011 συμπλήρωσε το 55^ο έτος ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει 25 έτη ασφάλισης, το 2012 έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 2: Ασφαλισμένη που το 2012 συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας, κατοχυρώνει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 57^ο έτος της ηλικίας της με 25 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Ασφαλισμένη που συμπληρώνει το 55^ο έτος ηλικίας το 2014 μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και του 63^{ου} έτους της ηλικίας της.

4. Άνδρες βαρέα:

Οι άνδρες ασφαλισμένοι του Τομέα, όπως και οι γυναίκες μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σύμφωνα με την προϋπόθεση των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 ν. 1186/1981 και τους ειδικούς περιορισμούς των διατάξεων αυτών, δηλαδή με 4500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων 3600 σε ΒΑΕ και από αυτές 1000 την τελευταία 13ετία από την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας. Από 1.01.2013 το όριο ηλικίας αυξάνεται από το 60ο στο 62ο έτος.

Πίνακας 33

ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2012	4500	60
2013		62

Παράδειγμα :

Ασφαλισμένος, ο οποίος το 2012 συμπληρώνει 4.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων 3.600 σε ΒΑΕ και από αυτές, 1000 τουλάχιστον την τελευταία 13ετία από την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, δικαιούται σύνταξη με την συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας, εφόσον το συμπληρώνει έως 31.12.2012.

Στην περίπτωση που συμπληρώνει 4.500 ημέρες ασφάλισης μετά την 1.01.2013 (εκ των οποίων 3.600 σε ΒΑΕ και από αυτές, 1000 τουλάχιστον την τελευταία 13ετία από την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας) δικαιούται σύνταξη με τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους της ηλικίας.

5. Γυναίκες βαρέα:

Για τις γυναίκες ασφαλισμένες του Τομέα που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4 ν. 1186/1981 και συνταξιοδοτούνται με 4.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων, τουλάχιστον 3.600 στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και εξ αυτών, 1.000 να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, **εναρμονίζεται**, από 1.1.2013, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης με το όριο ηλικίας για τους άνδρες ασφαλισμένους (στον ΚΒΑΕ), δηλαδή το 62ο .

Οι ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας δικαιούνται σύνταξης με το όριο ηλικίας που διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης των 4.500 ημερών ασφάλισης, εκ των οποίων, τουλάχιστον 3.600 στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και εξ αυτών, 1.000 τουλάχιστον να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

Το όριο ηλικίας, όπως σταδιακά διαμορφώνεται, αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα :

Πίνακας 34

ΕΤΟΣ συμπλήρωση των 4.500 ημερών ασφάλισης*	ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	4500	55
2011		56
2012		57
2013		62

* εκ των οποίων, τουλάχιστον 3.600 στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και εξ αυτών, 1.000 να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια,

Παραδείγματα :

- i. Ασφαλισμένη που συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης το 2012, συνταξιοδοτείται με τη συμπλήρωση του 57^{ου} έτους της ηλικίας.
- ii. Ασφαλισμένη που συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης από το έτος 2013 και εφεξής, συνταξιοδοτείται με τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους της ηλικίας .

Δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος: αφορά όλους τους ασφαλισμένους των Τομέων του ΕΤΑΠ – ΜΜΕ.

Πίνακας 35:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
		ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑ 50% ΣΥΝΤΑΞΗ	
ΑΝΔΡΕΣ / ΓΥΝΑΙΚΕΣ	μέχρι 31/12/2012	6.000	4.800	65
	από 1/1/2013 και μετά	6.000	4.800	67

Τέλος, σημειώνεται ότι σε ό,τι αφορά τις μητέρες ανήλικων παιδιών, καθώς και τους χήρους πατέρες ανηλίκων - ασφαλισμένων μέχρι 31-12-1992: για τα κατοχυρωμένα και θεμελιωμένα μέχρι 31.12.2012 συνταξιοδοτικά δικαιώματα ισχύουν τα όσα διεξοδικά αναλύθηκαν στη Φ10070/οικ. 20551/1530/22-9-2010 εγκύκλιό μας. Από 1-1-2013 και εφεξής τα όρια ηλικίας αναδιαμορφώνονται στο 67^ο για πλήρη και στο 62^ο έτος για μειωμένη σύνταξη.

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ (ΥΠΑΧΘΕΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1-1-1993.

Για τη συνταξιοδότηση των μετά την 1η/1/1993 ασφαλισμένων οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είναι ενιαίες για τους μισθωτούς ασφαλισμένους όλων των φορέων ασφάλισης και ίδιες για άνδρες και γυναίκες. Για τη συνταξιοδότηση στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται η συμπλήρωση σωρευτικά του χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας, όπως φαίνεται στους επόμενους πίνακες.

Πίνακας 36

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΑΝΔΡΕΣ / ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά)	μέχρι 31/12/2012	15	65	60
	από 1/1/2013 και μετά		67	62

Πίνακας 37

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ / ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά)	1/1/2011 έως 31/12/2012	40	60
	από 1/1/2013 και μετά		62

Πίνακας 38

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά)	2010	20	55	50

Για τη συνταξιοδότηση των από 1/1/1993 και μετά ασφαλισμένων μητέρων ή χήρων πατέρων, απαιτείται η συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης 20 ετών **και** η ύπαρξη ανήλικου παιδιού, **καθώς και** η συμπλήρωση του 55ου/50ού έτους της ηλικίας (για πλήρη/μειωμένη σύνταξη αντίστοιχα) μέχρι 31/12/2012 και του 67ου/62ου έτους της ηλικίας (για πλήρη/μειωμένη σύνταξη αντίστοιχα) από 1/1/2013 και μετά.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ :

Όπως είναι γνωστό, με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ν.2084/1992 ορίζεται ότι, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι.

Κατόπιν τούτου, επισημαίνεται ότι οι μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των φορέων κύριας ασφάλισης, που εισάγονται με τις προαναφερθείσες διατάξεις, ισχύουν και για τους αντίστοιχους φορείς επικουρικής ασφάλισης των ασφαλισμένων αρμοδιότητας Γ.Γ.Κ.Α..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Το δικαίωμα αναγνώρισης πλασματικών χρόνων ασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 3996/2011 εξακολουθεί να υφίσταται για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1.1.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/10. Η σχετική αίτηση μπορεί να υποβληθεί προγενέστερα ή μεταγενέστερα του έτους του οποίου τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης επιθυμούν να κατοχυρώσουν, ακόμη και ταυτόχρονα με την αίτηση συνταξιοδότησης τους, σε καμιά όμως περίπτωση μετά την ημερομηνία συνταξιοδότησης (έγγραφό μας Φ80000/21395/1450/6-10-2011). **Αντίθετα**, για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι 31.12.2010 καθώς και για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 1.1.2011 και εφεξής με βάση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιήθηκαν με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2084/1992, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010.

Για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση, οι υπηρεσίες του Υπουργείου είναι στη διάθεσή σας.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γεν Γραμματέα
3. Γραφείο κας Γεν.Δ/ντριας Κ.Α
4. Γραφείο κας Γεν Δ/ντριας Δ.Υ
5. Όλες τις Δ/νσεις της ΓΓΚΑ
6. Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης
7. Ίριδα

Η ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Δρ. Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ-ΔΕΔΟΥΛΗ

8. Δ/νση ΚΑΜ/Τμήμα Δ΄

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ :

1. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Α΄ Διεύθυνση Ασφάλισης- Παροχών
Καλλιρρόης 5 και Περραιβού 20
11743 Αθήνα

2. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Β΄ Διεύθυνση Ασφάλισης- Παροχών
Διαμαντοπούλου 10 - 11743 Αθήνα

3. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Γ΄ Διεύθυνση Ασφάλισης- Παροχών
Διαμαντοπούλου 10 - 11743 Αθήνα

4. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Δ΄ Διεύθυνση Ασφάλισης- Παροχών
Διαμαντοπούλου 10 - 11743 Αθήνα

5. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Περιφερειακό Τμήμα Ασφάλισης- Παροχών Θεσσαλονίκης
Γεωρ. Σταύρου 5- Τ.Κ 54623 Θεσσαλονίκη